

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра автомобілів та автомобільного господарства

02-03-85

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи з навчальної дисципліни

«Правила дорожнього руху»

для здобувачів вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня за спеціальністю
274 «Автомобільний транспорт»
денної та заочної форм навчання

Рекомендовано
науково-методичною комісією
зі спеціальності 274
«Автомобільний транспорт»
Протокол № 6 від 16 січня 2019 р.

Рівне – 2019

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Методичні вказівки до самостійної роботи з навчальної дисципліни «Правила дорожнього руху» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» денної та заочної форм навчання / Марчук Р.М. – Рівне : НУВГП, 2019. – 15 с.

Укладач: Марчук Р.М. – кандидат технічних наук, доцент кафедри автомобілів та автомобільного господарства.

Відповідальний за випуск: М.В. Пікула, старший викладач, в.о. завідувача кафедри автомобілів та автомобільного господарства.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

- © Марчук Р.М., 2019
- © Національний університет водного господарства та природокористування, 2019

Зміст

Передмова.....	4
Загальні методичні вказівки до вивчення дисципліни.....	5
1. Тематичний план навчальної дисципліни.....	6
2. Рекомендації з організації самостійної роботи.....	8
3. Самостійна робота з навчальної дисципліни	9
4. Запитання для самоперевірки.....	11
Рекомендована література.....	15

Передмова

Необхідність у дотриманні елементарного порядку руху є очевидною вимогою, яка виникла після того як людство перестало задовольнятися пішим способом переміщення.

Правила дорожнього руху потрібно поважати і дотримуватися. Кожне слово, що міститься у них – це знання і життєвий досвід здобутий на важких помилках минулих поколінь, це інформація, яка може врятувати життя. Адже, кожне правило – це захист від небезпек, що можуть виникнути з учасниками дорожнього руху на дорозі.

Після введення в дію перших національних Правил дорожнього руху, в Україні було прийнято багато міжнародних договорів про порядок руху, Законів України, Державних Стандартів, а в самі правила вже багато разів вносилися зміни і, очевидно, цей процес ще триватиме на шляху інтеграції України у Європейське співтовариство.

Отже, необхідність вивчення інформації, яка подається в кожному з існуючих розділів Правил дорожнього руху України, є важливим етапом навчального процесу студентів, а дисципліна «Правила дорожнього руху» покликана сформуванню необхідний запас знань.

Загальні методичні вказівки до вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни “Правила дорожнього руху” - є опанування студентами основних теоретичних і практичних положень, на яких базуються принципи організації і регулювання дорожнього руху в Україні.

Завданням вивчення дисципліни – є формування у студентів основ професійної компетентності та професійного кругозору, уміння застосувати отриманні знання для забезпечення безпеки дорожнього руху.

Після вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- загальні положення Закону України «Про дорожній рух», основні вимоги Правил дорожнього руху, обов'язки і права учасників дорожнього руху;

- яким чином здійснюється та регулюється дорожній рух: характеристики та призначення всіх груп дорожніх знаків і видів розмітки, дорожнього обладнання; значення сигналів світлофорів, регулювальника;

- правила та особливості перевезення пасажирів та вантажів;

- обов'язки водіїв щодо забезпечення безпеки руху під час маневрування, зупинки і стоянки, виконання обгону і зустрічного роз'їзду;

- порядок руху через залізничні переїзди, рух по гірським дорогам і на крутих спусках, способи і порядок буксирування механічних транспортних засобів та експлуатації транспортних составів;

- які вимоги ставляться до технічного стану транспортних засобів.

Після вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- правильно орієнтуватися в засобах і методах організації та регулювання дорожнього руху, приймати відповідні рішення;

- правильно орієнтуватися та оцінювати дорожню ситуацію, прогнозувати її розвиток;

- завжди діяти відповідно до обов'язків щодо забезпечення безпеки дорожнього руху і особистого життя.

На вивчення навчальної дисципліни «Правила дорожнього руху» відводиться 90 годин (3 кредити ECTS).

1. Тематичний план навчальної дисципліни

Модуль 1. Дорожній рух в Україні

Змістовий модуль 1. Організація дорожнього руху та автомобільних перевезень

Тема 1. Характеристика та особливості дорожнього руху в Україні

Дорожній рух в Україні. Види документації. Структура Правил дорожнього руху України. Загальні положення Правил дорожнього руху України. Окремі терміни і поняття Правил дорожнього руху України. Номерні, розпізнавальні знаки, написи і позначення.

Тема 2. Дорожні знаки в Україні

Класифікація груп дорожніх знаків визначених Правилами дорожнього руху України. Характеристика дорожніх знаків кожної групи: зовнішній вигляд дорожніх знаків кожної групи, особливості їх застосування, функціональне призначення.

Тема 3. Дорожня розмітка в Україні

Класифікація дорожньої розмітки. Горизонтальна дорожня розмітка. Вертикальна дорожня розмітка. Характеристика дорожньої розмітки: зовнішній вигляд, особливості застосування, функціональне призначення.

Тема 4. Особливості перевезення пасажирів та вантажів в Україні

Особливості перевезення пасажирів. Вимоги до транспортних засобів, які здійснюють перевезення пасажирів. Вимоги до водіїв транспортних засобів, які здійснюють перевезення пасажирів. Особливості перевезення вантажів. Вимоги до транспортних засобів, які здійснюють перевезення вантажів. Вимоги до водіїв транспортних засобів, які здійснюють перевезення вантажів.

Змістовий модуль 2. Регулювання дорожнього руху. Правила та обмеження

Тема 5. Регулювання дорожнього руху

Загальні відомості про регулювання дорожнього руху. Взаємозв'язок між засобами та способами регулювання дорожнього руху. Першочерговість виконання сигналів регулювання дорожнього руху. Дорожнє обладнання. Сигнали світлофора: види світлофорів та значення їх сигналів. Сигнали регулювальника.

Тема 6. Особливості регулювання швидкісних характеристик та взаємного розташування транспортних засобів під час дорожнього руху

Швидкість руху. Особливості вибору швидкості руху в певних дорожніх умовах та певній дорожній обстановці. Швидкість руху для різних типів транспортних засобів. Заборони та обмеження швидкості руху. Дистанція, інтервал, зустрічний роз'їзд. Особливості вибору дистанції, інтервалу, зустрічного роз'їзду. Обгін. Особливості здійснення обгону. Взаємна поведінка водіїв транспортних засобів під час здійснення обгону. Особливості зупинки і стоянки механічних транспортних засобів.

Тема 7. Особливості дорожнього руху транспортних засобів через залізничні переїзди, по гірським дорогам і на

крутих спусках та в процесі буксирування і експлуатації транспортних составів

Особливості руху через залізничні переїзди. Заборони та обмеження. Сигнали регулювальника, світлофора, звукової сигналізації. Дії водія в разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді. Особливості руху транспортних засобів по гірським дорогам і на крутих спусках. Особливості буксирування, класифікація та характеристики засобів і способів буксирування. Вимоги до транспортних засобів, які здійснюють буксирування та буксируються. Заборони та обмеження під час буксирування. Особливості експлуатації транспортних составів.

Тема 8. Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання

Особливості технічного стану транспортних засобів, учасників дорожнього руху. Особливості експлуатації тролейбусів та трамваїв. Заборони та обмеження експлуатації транспортних засобів, які стосуються окремих їх систем, механізмів і елементів конструкції. Випробування та перевірка окремих показників технічного стану транспортних засобів. Дії водія в разі виникнення технічних несправностей транспортних засобів.

2. Рекомендації з організації самостійної роботи

Самостійна робота з дисципліни є обов'язковим елементом успішного засвоєння навчального матеріалу у час, вільний від нормованих навчальних занять – лекційних і практичних. Її основними видами є робота над лекційним матеріалом, підготовка до практичних робіт, опрацювання рекомендованої літератури, підготовка до всіх видів контролю.

Робота над лекційним матеріалом. На лекції викладач надає студенту основну інформацію, допомагає опанувати ключові знання та спрямовує самостійну роботу студента. Тому конспектування лекції є першим етапом самостійної роботи студентів. Конспект лекцій допомагає в раціональній підготовці до практичних занять і лабораторних робіт, поточного та підсумкового контролю. Правильно складений конспект є найбільш ефективним засобом самостійної роботи.

Самостійна робота студентів також є обов'язковою частиною навчальної роботи при підготовці до практичних робіт. Ці види навчального процесу доповнюють і закріплюють теоретичні знання студентів, розвивають їхню активність, допомагають у набутті практичних навичок з навчальної дисципліни. Розпочинати підготовку до цих видів навчальних занять рекомендується після опрацювання лекційного матеріалу. Студент повинен самостійно ознайомитися з відповідним розділом методичних вказівок і підготувати відповіді на контрольні запитання, подані у них.

3. Самостійна робота з навчальної дисципліни

3.1. Структура самостійної роботи для студентів денної

форми навчання

1. Опрацювання лекційного матеріалу (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 8 год.
2. Підготовка до практичних робіт (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 8 год.
3. Вивчення матеріалу, який вноситься на самостійне опрацювання – 58 год.
4. Підготовка до контрольних заходів – 18 год.

Підготовка до аудиторних занять включає:

- щотижневе самостійне опрацювання прочитаних лекцій, і в разі виникнення питань, в'яснення їх на консультації у викладача;
- вивчення теоретичного матеріалу за конспектом лекцій і навчальною літературою при підготовці до виконання практичної роботи.

Підготовка до контрольних заходів включає вивчення матеріалу, що виноситься на поточний контроль.

3.2. Структура самостійної роботи для студентів заочної

форми навчання

1. Опрацювання лекційного матеріалу (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 1 год.
2. Підготовка до практичних робіт (0,5 год на 1 год аудиторних занять) – 3 год.
3. Вивчення матеріалу, який виноситься на самостійне опрацювання – 82 год.
4. Підготовка до контрольних заходів – 18 год.

Підготовка до аудиторних занять включає:

- самостійне опрацювання навчальної літератури;
- вивчення теоретичного матеріалу за конспектом лекцій і навчальною літературою при підготовці до виконання практичної роботи.

Підсумком самостійної роботи при вивченні дисципліни «Правила дорожнього руху» є контрольна робота відповідно до завдання. Контрольну роботу виконують в зошиті або ж на папері формату А4 (210x297) з однієї сторони у рукописному чи друкованому вигляді. Поля: верхнє, нижнє та ліве – 20 мм, праве – 10 мм. Рисунки, схеми і таблиці розміщують за текстом і нумерують в межах розділу. Робота обов'язково повинна включати висновки та список літератури.

3.3. Тематика і обсяг самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Характеристика та особливості дорожнього руху в Україні	4	8
2	Дорожні знаки в Україні	16	18
3	Дорожня розмітка в Україні	4	8
4	Особливості перевезення пасажирів та вантажів в Україні	16	16
5	Регулювання дорожнього руху	4	8
6	Особливості регулювання швидкісних характеристик та взаємного розташування транспортних засобів	6	8
7	Особливості дорожнього руху транспортних засобів через залізничні переїзди, по гірським дорогам і на крутих спусках та в процесі буксирування і експлуатації транспортних составів	4	8
8	Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання	4	8
Разом:		58	82

4. Запитання для самоперевірки

Модуль 1. Дорожній рух в Україні

Змістовий модуль 1. Організація дорожнього руху та автомобільних перевезень

Тема 1. Характеристика та особливості дорожнього руху в Україні

Які види документації застосовуються найчастіше водіями?. Назвіть структуру Правил дорожнього руху України. Перерахуйте загальні положення Правил дорожнього руху України. Охарактеризуйте терміни і поняття Правил дорожнього руху України. Охарактеризуйте затверджені номерні, розпізнавальні знаки, написи і позначення.

Тема 2. Дорожні знаки в Україні

Види та групи дорожніх знаків визначених Правилами дорожнього руху України? Характеристика дорожніх знаків кожної групи: зовнішній вигляд дорожніх знаків кожної групи, особливості їх застосування, функціональне призначення.

Тема 3. Дорожня розмітка в Україні

Види дорожньої розмітки? Характеристика дорожньої розмітки: зовнішній вигляд, особливості застосування, функціональне призначення.

Тема 4. Особливості перевезення пасажирів та вантажів в Україні

Назвіть особливості перевезення пасажирів. Які ставляться вимоги до транспортних засобів, які здійснюють перевезення пасажирів? Які ставляться вимоги до водіїв транспортних засобів, які здійснюють перевезення пасажирів? Назвіть особливості перевезення вантажів. Які ставляться вимоги до транспортних засобів, які здійснюють перевезення вантажів? Які ставляться вимоги до водіїв транспортних засобів, які здійснюють перевезення вантажів?

Змістовий модуль 2. Регулювання дорожнього руху. Правила та обмеження

Тема 5. Регулювання дорожнього руху

Назвіть засоби та способи активного регулювання дорожнього руху. Охарактеризуйте їх та вкажіть

особливості першочерговості виконання. Охарактеризуйте Дорожнє обладнання.

Тема 6. Особливості регулювання швидкісних характеристик та взаємного розташування транспортних засобів під час дорожнього руху

Охарактеризуйте швидкісні обмеження для різних транспортних засобів. Особливості вибору швидкості руху в певних дорожніх умовах та певній дорожній обстановці. Назвіть заборони та обмеження швидкості руху. Що називають дистанцією, інтервалом, зустрічним роз'їздом? Особливості вибору дистанції, інтервалу, зустрічного роз'їзду. Назвіть особливості здійснення обгону та взаємної поведінки водіїв транспортних засобів під час здійснення обгону. Назвіть особливості зупинки і стоянки механічних транспортних засобів. Заборони та обмеження під час зупинки і стоянки.

Тема 7. Особливості дорожнього руху транспортних засобів через залізничні переїзди, по гірським дорогам і на крутих спусках та в процесі буксирування і експлуатації транспортних составів

Охарактеризуйте особливості руху через залізничні переїзди. Назвіть дії водія в разі вимушеної зупинки на залізничному переїзді. Охарактеризуйте особливості руху транспортних засобів по гірським дорогам і на крутих спусках. Охарактеризуйте особливості буксирування, класифікація та характеристики засобів і способів буксирування. Назвіть вимоги до транспортних засобів, які здійснюють буксирування та буксуються. Назвіть заборони та обмеження під час буксирування. Охарактеризуйте особливості експлуатації транспортних составів.

Тема 8. Технічний стан транспортних засобів та їх обладнання

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Охарактеризуйте особливості технічного стану транспортних засобів, необхідного для забезпечення безпеки дорожнього руху. Назвіть заборони та обмеження експлуатації транспортних засобів, які стосуються гальмівної системи, рульового керування, зовнішніх світлових приладів, склоочисників і склообмивачів, двигуна, коліс і шин. Дії водія в разі виникнення технічних несправностей транспортних засобів.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рекомендована література

1. Правила дорожнього руху України. Фоменко О.Я., Раціборський Б.Л., Гусар В.С., Рудницький В.А., Бойко А.І. Київ : Укрспецвидав, 2014. 96 с.

2. Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. Ілюстровані правила дорожнього руху України. Навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене та доповнене. Київ : Арій, 2014. 122 с.

3. Законодавство України. Дорожній рух та штрафи: основні нормативні документи. Суми : ТОВ “ВВП НОТІС”, 2014. 52 с.

4. Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. Тематичні питання для перевірки знань. Київ : Арій, 2011. 216 с.

5. Дерех З.Д., Заворицький Ю.Є. Дорожні знаки. Дорожня розмітка посібник для початківців та професіоналів. Київ : Арій, 2009. 72 с.

6. Основні нормативні документи. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів. Суми : ФОП Соколик Б.В., 2009. 20 с.

7. Бандрівський М.І., Дерех З.Д. Правила та безпека дорожнього руху. Львів : Світ, 2004. 200 с.